

Nazwa kwalifikacji: **Organizacja robót związanych z budową, montażem i eksploatacją sieci oraz instalacji sanitarnych**

Oznaczenie kwalifikacji: **BD.22**

Numer zadania: **01**

Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **180** minut.

BD.22-01-21.06-SG

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2021

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2017**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
  - swój numer PESEL*,
  - oznaczenie kwalifikacji,
  - numer zadania,
  - numer stanowiska.
3. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
4. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
5. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
6. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
7. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw arkusz egzaminacyjny z rezultatami oraz KARTĘ OCENY na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
8. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Dla sali lekcyjnej w budynku szkoły wykonaj obliczenia cieplne i dokonaj doboru grzejników oraz oblicz koszt ich zakupu.

W tym celu oblicz:

- współczynnik przenikania ciepła dla ściany zewnętrznej sali lekcyjnej wykorzystując schemat przekroju dla ściany zewnętrznej,

- całkowitą projektową stratę ciepła przestrzeni ogrzewanej sali lekcyjnej, oraz

- dokonaj doboru grzejników wraz z oszacowaniem kosztów zakupu.

Do wykonania zadania wykorzystaj dane, założenia i wzory zapisane w tabelach 1 - 6 oraz rysunek nr 1.

Wyniki obliczeń zapisz w tabelach A - C.

Tabela 1. Dane do obliczeń oporu cieplnego

Jednostkowe opory przejmowania ciepła	Kierunek strumienia cieplnego		
	w górę	poziomy	w dół
R_{si} [$m^2 \cdot K / W$]	0,10	0,13	0,17
R_{se} [$m^2 \cdot K / W$]	0,04	0,04	0,04

Tabela 2. Współczynniki przewodzenia ciepła dla wybranych materiałów budowlanych

Materiał	λ [$W/m \cdot K$]
Mur z cegły dziurawka	0,64
Mur z cegły klinkierowej	1,05
Mur z cegły kratówki	0,56
Mur z cegły pełnej	0,77
Mur z cegły silikatowej	0,80
Wełna mineralna	0,04
Styropian	0,03
Tynk cementowy	1
Tynk wapienny	0,70
Tynk cementowo-wapienny	0,82
Tynk cienkowarstwowy	0,70

Tabela 3. Dane i założenia do obliczeń

Lp.	Nazwa / określenie	Ilość i jednostka miary
1.	długość ściany zewnętrznej a	9 m
2.	wysokość ściany zewnętrznej h	2,8 m
3.	wymiary okien (długość x wysokość)	2,0 m x 1,4 m
4.	liczba okien w ścianie zewnętrznej	3 szt.
5.	wewnętrzne wymiary sali lekcyjnej (długość x szerokość x wysokość) – (a_w x b_w x h_w)	8,8 m x 6,0 m x 2,6 m
6.	projektowa temperatura wewnętrzna przestrzeni ogrzewanej, $\vartheta_{int,i}$	20°C
7.	projektowa temperatura zewnętrzna [°C], ϑ_e	-18°C
8.	współczynnik U_k okna	0,70 W/ $m^2 \cdot K$
9.	krotność wymiany powietrza, n	2 wymiany / h

Tabela 4. Wzory do obliczeń**1. Jednostkowy opór przewodzenia ciepła przez warstwę „i” przegrody**

$$R_i = \frac{d_i}{\lambda_i} \left[\frac{m^2 \cdot K}{W} \right]$$

gdzie:

 R_i – jednostkowy opór przewodzenia ciepła przez warstwę „i” przegrody, [$m^2 \cdot K / W$] d_i – grubość warstwy „i” przegrody, [m] λ_i – współczynnik przewodzenia ciepła dla materiału, z którego zbudowana jest warstwa przegrody, [$W/m \cdot K$]**2. Całkowity opór cieplny przegrody budowlanej**

$$R_T = R_{si} + \sum R_i + R_{se} \left[\frac{m^2 \cdot K}{W} \right]$$

gdzie:

 R_T – całkowity opór cieplny przegrody budowlanej, [$m^2 \cdot K / W$] R_{si} , R_{se} – jednostkowe opory przejmowania ciepła [$m^2 \cdot K / W$](R_{si} – od strony wewnętrznej przegrody, R_{se} – od strony zewnętrznej przegrody) $\sum R_i$ – suma jednostkowych oporów przewodzenia ciepła, [$m^2 \cdot K / W$]**3. Współczynnik przenikania ciepła przez przegrody**

$$U_k = \frac{1}{R_T} = \frac{1}{R_{si} + \sum R_i + R_{se}} \left[\frac{W}{m^2 \cdot K} \right]$$

gdzie:

 U_k – współczynnik przenikania ciepła przez przegrody [$W / m^2 \cdot K$] R_T – całkowity opór cieplny przegrody budowlanej, [$m^2 \cdot K / W$]**4. Powierzchnia elementu budynku**

$$A_k = a \cdot h \text{ [m}^2\text{]}$$

gdzie:

 A_k – powierzchnia elementu budynku, [m^2] a – długość ściany zewnętrznej, [m] h – wysokość ściany zewnętrznej, [m]**5. Strumień objętości powietrza wentylacyjnego przestrzeni ogrzewanej**

$$\dot{V}_i = V \cdot n \text{ [m}^3\text{/h]}$$

gdzie:

 $\dot{V}_i$ – strumień objętości powietrza wentylacyjnego przestrzeni ogrzewanej, [m^3/h] V – kubatura pomieszczenia [m^3] n – minimalna krotność wymian powietrza na godzinę, [wymiana/h]**6. Współczynnik projektowej wentylacyjnej straty ciepła**

$$H_V = 0,34 \cdot \dot{V}_i \text{ [W/K]}$$

gdzie:

 H_V – współczynnik projektowej wentylacyjnej straty ciepła [W/K] $\dot{V}_i$ – strumień objętości powietrza wentylacyjnego przestrzeni ogrzewanej, [m^3/h]

7. Projektowa strata ciepła przestrzeni ogrzewanej przez przenikanie

$$\Phi_T = H_{T,ie} \cdot (\vartheta_{int,i} - \vartheta_e) \text{ [W]}$$

gdzie:

 Φ_T – projektowa strata ciepła przestrzeni ogrzewanej przez przenikanie, [W] $H_{T,ie}$ – współczynnik straty ciepła przez przenikanie z przestrzeni ogrzewanej do otoczenia przez ścianę zewnętrzną, [W/K] $\vartheta_{int,i}$ – projektowa temperatura wewnętrzna przestrzeni ogrzewanej [°C] ϑ_e – projektowa temperatura zewnętrzna [°C]**8. Projektowa wentylacyjna strata ciepła przestrzeni ogrzewanej**

$$\Phi_V = H_V \cdot (\vartheta_{int,i} - \vartheta_e) \text{ [W]}$$

gdzie:

 Φ_V - projektowa wentylacyjna strata ciepła przestrzeni ogrzewanej [W] H_V – współczynnik projektowej wentylacyjnej straty ciepła [W/K] $\vartheta_{int,i}$ – projektowa temperatura wewnętrzna przestrzeni ogrzewanej [°C] ϑ_e – projektowa temperatura zewnętrzna [°C]**9. Całkowita projektowa strata ciepła przestrzeni ogrzewanej**

$$\Phi = \Phi_T + \Phi_V \text{ [W]}$$

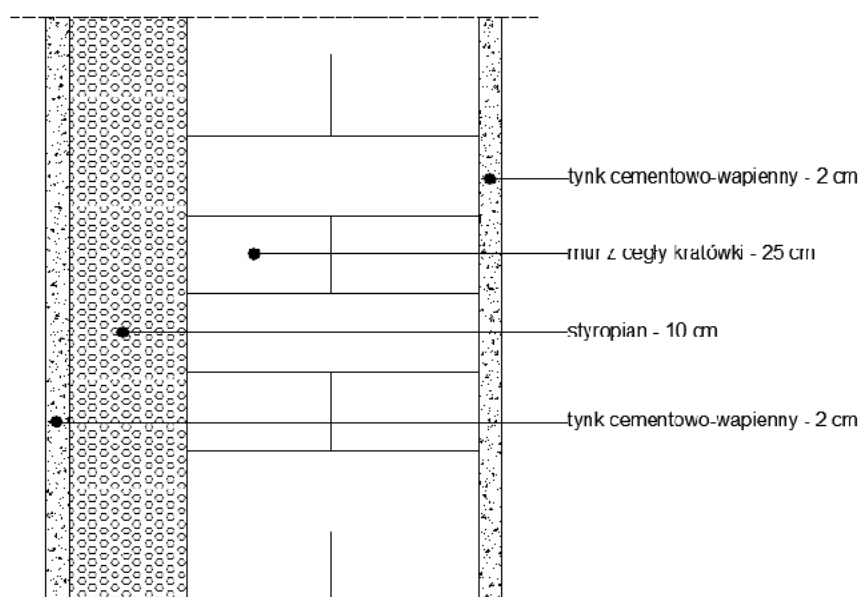
gdzie:

 Φ - całkowita projektowa strata ciepła przestrzeni ogrzewanej [W] Φ_T – projektowa strata ciepła przestrzeni ogrzewanej przez przenikanie, [W] Φ_V - projektowa wentylacyjna strata ciepła przestrzeni ogrzewanej [W]**Tabela 5. Założenia do doboru grzejników i oszacowania ich kosztów zakupu**

Lp.	Nazwa / określenie
1.	parametry czynnika grzejnego wynoszą 55 °C/45 °C
2.	maksymalna wysokość grzejnika 600 mm
3.	maksymalna długość grzejnika 2000 mm
4.	Liczba grzejników w sali lekcyjnej = 3 szt. tego samego rodzaju

Tabela 6. Cennik i moc cieplna grzejników (W) dla parametrów 75/65/20 °C i 55/45/20 °C - do podanych cen netto należy doliczyć 23% podatku VAT

długość [mm]	parametry $t_z / t_p / t_t$	wysokość [mm]													
		300		400		450		500		550		600		900	
		PLN	[W]	PLN	[W]	PLN	[W]	PLN	[W]	PLN	[W]	PLN	[W]	PLN	[W]
400	75/65/20 °C	384	488	511	539	544	588	561	636	576	684	762	955		
	55/45/20 °C	465	195	511	247	544	272	561	296	576	320	572	343	762	474
500	75/65/20 °C	481	611	544	674	575	735	591	796	607	855	833	1194		
	55/45/20 °C	494	244	544	309	575	340	591	370	607	400	604	428	833	592
600	75/65/20 °C	577	733	572	808	584	882	622	955	640	1025	852	1433		
	55/45/20 °C	521	293	572	371	584	408	622	444	640	480	628	514	852	711
700	75/65/20 °C	673	855	616	943	645	1029	665	1114	689	1196	987	1672		
	55/45/20 °C	566	342	616	432	645	476	665	518	689	560	685	600	987	829
800	75/65/20 °C	769	977	660	1078	665	1176	708	1273	733	1367	1096	1910		
	55/45/20 °C	607	391	660	494	665	544	708	592	733	640	722	685	1096	948
900	75/65/20 °C	865	1099	707	1212	745	1323	768	1432	790	1538	1206	2149		
	55/45/20 °C	646	440	707	556	745	612	768	666	790	720	786	771	1206	1066
1000	75/65/20 °C	961	1221	753	1347	773	1470	817	1591	831	1709	1314	2388		
	55/45/20 °C	687	488	753	618	773	680	817	740	831	799	803	857	1314	1185
1100	75/65/20 °C	1057	1343	810	1482	855	1617	888	1750	926	1880	1423	2627		
	55/45/20 °C	729	537	810	680	855	748	888	814	926	879	930	943	1423	1303
1200	75/65/20 °C	1153	1465	861	1616	883	1764	953	1909	989	2051	1530	2866		
	55/45/20 °C	768	586	861	741	883	816	953	888	989	959	974	1028	1530	1422
1400	75/65/20 °C	1345	1709	994	1886	1044	2058	1142	2227	1197	2393	1664	3343		
	55/45/20 °C	847	684	994	865	1044	952	1142	1037	1197	1119	1189	1200	1664	1659
1600	75/65/20 °C	1538	1954	1096	2155	1156	2352	1269	2546	1334	2734	1861	3821		
	55/45/20 °C	926	781	1096	988	1156	1088	1269	1185	1334	1279	1351	1371	1861	1896
1800	75/65/20 °C	1730	2198	1211	2425	1326	2646	1407	2864	1486	3076	2076	4298		
	55/45/20 °C	1016	879	1211	1112	1326	1224	1407	1333	1486	1439	1511	1542	2076	2133
2000	75/65/20 °C	1922	2442	1319	2694	1447	2940	1534	3182	1620	3418	2279	4776		
	55/45/20 °C	1100	977	1319	1236	1447	1360	1534	1481	1620	1599	1645	1714	2279	2370
2300	75/65/20 °C	2210	2808	1474	3098	1625	3381	1729	3659	1828	3931	2576	5492		
	55/45/20 °C	1220	1123	1474	1421	1625	1564	1729	1703	1828	1839	1923	1971	2576	2725
2600	75/65/20 °C	2499	3175	1633	3502	1803	3822	1922	4137	2032	4443	2886	6209		
	55/45/20 °C	1341	1270	1633	1606	1803	1768	1922	1925	2032	2079	2140	2228	2886	3080
3000	75/65/20 °C	2883	3663	1842	4041	2039	4410	2179	4773	2306	5127	3261	7164		
	55/45/20 °C	1510	1465	1842	1853	2039	2040	2179	2221	2306	2398	2434	2571	3261	3554

Rysunek 1. Schemat przekroju ściany zewnętrznej

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 180 minut.

Ocenie podlegać będą 3 rezultaty:

- obliczony współczynnik przenikania ciepła dla ściany zewnętrznej pomieszczenia,
- obliczona całkowita projektowa strata ciepła przestrzeni ogrzewanej,
- dobrane grzejniki oraz obliczony koszt ich zakupu.

Tabela A. Obliczenia współczynnika przenikania ciepła dla ściany zewnętrznej pomieszczenia

Nazwa warstwy przegrody	d [m]	λ [W/m·K]	R_i [m ² ·K/W]
			$\Sigma R_i =$
			$R_{si} =$
			$R_{se} =$
Całkowity opór cieplny przegrody R_T		..... m ² ·K /W*	
Współczynnik przenikania ciepła dla ściany zewnętrznej U_K		..... W/ m ² ·K**	

Uwaga:

* - zapisz z dokładnością do trzech miejsc po przecinku,

** - zapisz z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

Tabela B. Obliczenia całkowitej projektowej straty ciepła przestrzeni ogrzewanej

Element budynku	A_k	U_k	$A_k \cdot U_k$
	m^2	$W/m^2 \cdot K$	W/K
Ściana zewnętrzna (pomniejszyć o powierzchnię okien)			
Okna (uwzględnić wszystkie okna)			
$H_{T,ie}$ – współczynnik straty ciepła przez przenikanie z przestrzeni ogrzewanej do otoczenia przez ścianę zewnętrzną			..... W/K*
$H_{T,ie} = \sum A_k \cdot U_k$			
V – kubatura sali lekcyjnej			..... m^3
$\dot{V}_i$ – strumień objętości powietrza wentylacyjnego			..... m^3/h
H_V – współczynnik projektowej wentylacyjnej straty ciepła			..... W/K*
Φ_T – projektowa strata ciepła przestrzeni ogrzewanej przez przenikanie			..... W
Φ_V – projektowa wentylacyjna strata ciepła przestrzeni ogrzewanej			..... W
Φ – całkowita projektowa strata ciepła przestrzeni ogrzewanej			..... W**

Uwaga:

* - zapisz z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku,

** - zapisz z dokładnością do 1 W

Tabela C. Dobór grzejników oraz obliczenia kosztu ich zakupu

$\Phi + 15\%$ – całkowita projektowana strata ciepła powierzchni ogrzewanej powiększonej o 15% jako dodatek ze względu na zastosowanie zaworu termostatycznego	..... W
Minimalna moc jednego grzejnika	..... W
<i>Parametry dobranych grzejników</i>	
Długość grzejnika	..... mm
Wysokość grzejnika	..... mm
Moc wybranego grzejnika	..... W
Cena netto jednego grzejnika	..... PLN
Łączny koszt netto zakupu 3 grzejników	..... PLN
Łączny koszt brutto zakupu 3 grzejników	..... PLN

Miejsce na obliczenia niepodlegające ocenie